

Asia: VN/33727/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Alkutuotannon osuus kaikista työpaikoista on koko Suomessa 2,5 %, Pohjois-Savossa luku on yli kaksinkertainen ollen 5,3 %. Ylä-Savossa alkutuotannon merkitys vain korostuu. Alkutuotannon osuus kaikista työpaikoista on Ylä-Savossa 11,8 %, mutta esimerkiksi Pielavedellä ja Kiuruvedellä alkutuotannon prosentuaalinen osuus on liki neljännes kaikista työpaikoista. Ylä-Savon alueella tuotetaan 9 % koko Suomen naudanlihan ja maidon tuotannosta. Näin ollen luonnonvara-alankoulutus on elintärkeä koko maakunnan elinvoimalle.

Hallituksen esityksessä todetaan, että huoltovarmuuden varmistamiseksi ammatillisessa koulutuksessa on varmistettava, että kriittisten alojen osaamistarpeisiin vastataan riittävästi. Samaisessa hallituksen esityksessä ollaan kuitenkin leikkaamassa rajusti luonnonvara-alan koulutusten rahoitusta. Luonnonvara-alan koulutusten siirtäminen halvempaan kustannuskoriin, ja sitä myötä rahoituksen putoaminen noin 28 prosentilla tulee toteutuessaan vaikeuttamaan merkittävästi osaavan työvoiman saatavuutta ruoka-alalla ja alkutuotannossa.

Opetushallitus kerää vuosittain tietoja ammatillisen koulutuksen kustannuksista. Tutkintojen sijoittuminen eri kustannusryhmiin perustuu pitkälti OPH:n kustannusraportteihin, joka ei anna oikeaa kuvaa esimerkiksi tilakustannuksista. Luva-alan tarvitsemat tilat ja oppimisympäristöt, mm. navetat, lampolat ja hevostallit ovat merkittävästi kalliimpia ja pinta-alaltaan suurempia kuin monella muulla alalla. Tila- ja oppimisympäristökustannukset eivät näy tiedonkeruussa suoraan tutkintojen kustannuksina, vaan ne raportoidaan koulutuksen järjestäjätasolla.

Luonnonvara-alojen koulutusta järjestetään pääsääntöisesti omissa, keskimääräistä pienemmissä yksiköissä, joissa kuitenkin täytyy olla tarjolla samat palvelut ja toiminnot kuin suurissakin yksiköissä,

ja myös tästä syystä koulutuksen järjestämisen kokonaiskustannukset luonnonvara-aloilla ovat merkittävästi kustannusten keruutiedoissa näyttäytyvää kalliimpia.

Esityksen mukaisesti jatkossa maatalousalan perustutkinto ja esimerkiksi matkailualan, mediaalan tai turvallisuusalan perustutkinnot olisivat yhtä kalliita järjestää, vaikka koulutustoimintaa paikan päällä havainnoimalla voidaan selkeästi nähdä, että maatalousalan koulutuksen vaatimat tila-, laite-, ajoneuvo- ja eläinresurssit ovat merkittävästi näitä kolmea alaa suuremmat.

Vaadimme, että luonnonvara-alojen tutkinnot palautetaan tulevassa asetuksessa niihin kustannusryhmiin, missä ne tällä hetkellä ovat ja huomioidaan näiden alojen merkitys huoltovarmuuden näkökulmasta sekä turvataan jatkossakin mahdollisuus kouluttautua luonnonvara-aloille

Ammatillisen koulutuksen kokeilua koskevat säädösehdotukset

-

Rahoituksen uudistusta koskevat säädösehdotukset

-

Oppimisen tukea ja erityistä tukea koskevat säädösehdotukset

-

Tilauuskoulutusta koskevat säädösehdotukset

-

Muut ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia koskevat säädösehdotukset

-

Asetusluonnokset

-

Muut kommentit

-

Räisänen Henna
Pielaveden kunta - Pielaveden kunnanhallitus 10.6.2024 §135

